

Dân tộc Co có hơn 29.771 người, cư trú chủ yếu ở huyện Trà My (tỉnh Quảng Nam) và huyện Trà Bồng (tỉnh Quảng Ngãi). Người Co còn có tên gọi khác là: Cor, Col, Cù, Trù. Tiếng Co thuộc nhóm ngôn ngữ Môn-Khmer. Người Co quan niệm về thần linh, tin vào thần linh, tiêu biểu là thần lúa.

Người Co làm rẫy là chính, dùng bào trồng lúa, ngô, sắn và nhiều loại cây khác. Đặc biệt, cây quế Quảng là đặc sản truyền thống Trà My và Trà Bồng. Ở vùng người Co có chắt lọc và năng suất cao được các địa phương trong nước và nhiều nơi trên thế giới biết tiếng. Hàng năm quế đem lại nguồn thu đáng kể cho người Co.

Trong làng của người Co có tên gọi riêng theo tên người trồng làng hoặc tên sông, suối, tên đất, tên rừng. Trước đây, người Co còn ở nhà sàn dài, trong đó mỗi gia đình có một phòng riêng gọi

là một bộ phận. Gần đây, người Co đã chuyển sang làm nhà trọt, nhà vườn.

Người Co không dệt vải, vì vậy vải và đồ may mặc đều mua của người khác, phần lớn là mua của người Kinh và người Xiêng-đăng. Theo sách phật truyện thì người nam giới thì người trẻ, đóng khố, quần vá, mặc áo cộc tay, yếm. Trẻ em thì người khoác tùm vùi dài, rườm rà. Đồ trang sức thích đeo vòng cổ, vòng tay, hoa tai bằng đồng hoặc bạc, thích nhất là bằng hạt cườm. Phần quần thì ưu vòng cườm các màu quanh eo lưng, quanh cổ và đầu.

Trong xã hội Co, các bộ lạc luôn đấu tranh. Ông già được suy tôn làm trưởng làng phải là người giàu có, phong phú, giàu kinh nghiệm sống và người xã hội, được dân làng tín nhiệm cao và được lòng họ có công lập làng. Người Co xưa kia không có tên gọi của một dòng họ, và sau đó người họ tên mang họ Đinh. Tuy vậy cho đến nay, phần đông người Co lấy họ Hồ của Bác Hồ.

Thanh niên nam nữ Co được tìm hiểu nhau trước khi kết hôn. Vì vậy người xin cưới, không cần kém hiểu. Sau lễ cưới, cô dâu về nhà chồng. Trước đây, họ người Co không lấy vợ, lấy chồng thuộc dân tộc khác, nay dân tộc Co đã có những dâu, rể là người Kinh, Xiêng-đăng, Hre...

Người Co thích múa hát, thích chơi chiêng, trống. Các điệu dân ca phổ biến của người Co là Xru, Klu và Agi. Các truyện của người Co truyện miêng thì điệu này sang điệu khác luôn làm say lòng người kể và người nghe./.

Theo TTXVN